

PRZEWODY DOKTORSKIE ZAMKNIĘTE
WYDZIAŁ POLONISTYKI UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
ROK 2012

- [a: dane personalne doktoranta/doktorantki;
- b: tytuł pracy;
- c: słowa kluczowe;
- d: data otwarcia przewodu;
- e: dane personalne promotora/promotorki;
- f: dane personalne recenzentów;
- g: data nadania stopnia doktora;
- h: abstrakt]

1

- a) **BOCHEŃSKA Alicja**
- b) Pytania o dramat. Koncepcja dramatu i dramatyczności w filozofii dramatu Józefa Tischnera
- c) Dramat, teatr, filozofia dramatu, Tischner
- d) 28 III 2007
- e) prof. dr hab. Marta Wyka
- f) prof. dr hab. Czesława Piecuch (UP), dr hab. Katarzyna Fazan (UJ)
- g) 30 V 2012
- h) Głównym celem rozprawy jest dokonanie analizy koncepcji dramatu i dramatyczności w filozofii dramatu Józefa Tischnera. Po przedstawieniu dotychczasowych badań na temat dramatu w filozofii Tischnera zostały wyznaczone główne tematy omawiane w poszczególnych rozdziałach. Rozdział I zawiera analizę dramatyczności tworzenia/pisania przez filozofa esejów, skryptów, książek składających się na filozofię dramatu, a także dramatyczność myślenia o dramacie człowieka. W kolejnej części została przeprowadzona analiza słów dramat i dramatyczność w oparciu o zagadnienia: dialog, inny/drugi, spotkanie, osoba, wolność, tragiczność, scena, czas. Ważnym elementem było również zestawianie propozycji Tischnera z teorią dramatu P. Szondiego, estetyką G.W.F Hegla, badaniami J.-P. Sarrazaca oraz filozofią Levinasa, Bubera, Rosenzweiga, Kierkegaarda. Rozdział III dotyczy czytanych przez Tischnera tekstów literackich autorstwa Sofoklesa, Dantego, Dostojewskiego, Shakespeare'a, Gombrowicza, natomiast ostatni rozdział to analiza tekstów Tischnera pisanych m.in. do programów teatralnych. Zakończenie stanowi próbę pokazania filozofii dramatu na podstawie fragmentu kazania dotyczącego radości i śmiechu w spotkaniu z drugim człowiekiem.

2

- a) **BURGHARDT Marta**
- b) Wadowickie korzenie Karola Wojtyły
- c) Wojtyła – Wadowice – Literatura – Teatr – Sztuka
- d) 26 I 2011
- e) prof. dr hab. Jacek Popiel
- f) prof. dr hab. Jan Ciechowicz (UG), prof. dr hab. Franciszek Ziejka (UJ)
- g) 28 III 2012
- h) Praca jest próbą przedstawienia roli jaką odegrało miasto Wadowice w biografii i kształtowaniu osobowości Karola Wojtyły. Ów wpływ został poddany wnikliwej analizie na

wielu płaszczyznach. Począwszy od aspektu zewnętrznego (wyglądu miasta, wiejskiej okolicy i obecności gór), z uwzględnieniem życia gospodarczego i społecznego Wadowic po analizę stosunków panujących między ludnością wyznania katolickiego i mojżeszowego. Na takim tle poznajemy dom Wojtyłów, skromną rodzinę, której nie omijały cierpienia, choroby, śmierć, która nierzadko borykała się z problemami finansowymi. Obfity w wydarzenia i dobrze udokumentowany okres przypada na lata nauki Karola Wojtyły w szkole. Oprócz śledzenia postępów w nauce, realizowanego programu nauczania, kółek zainteresowań, podstaw wychowania patriotyczno-narodowego, religijnego i społecznego poznajemy pierwsze powołanie Wojtyły: do poezji i teatru. Teatr w Wadowicach wówczas przeżywał swoją świetność. Amatorski ruch teatralny kształtował postawę ideową i estetyczną kolejnych pokoleń. W Wadowicach skrytykowały się poglądy Wojtyły na temat misji sztuki i artysty, posłannictwa chrześcijańskiej kultury narodu, tam odkrył piękno i rolę Słowa. Słowa, z którym mierzył się nie tylko na scenie, ale także w wersach pierwszych utworów. W pracy zostały ukazane wpływy grupy literackiej „Czartak” i wadowickich artystów malarzy i rzeźbiarzy, którzy w znacznej mierze kształtowali wrażliwość artystyczną młodego Wojtyły

3

a) **DZIERŻAWIN Katarzyna**

b) Język Przemyśla i okolic

c) polszczyzna południowokresowa, język na pograniczu polsko-ukraińskim

d) 30 VI 2010

e) prof. UJ dr hab. Wacław Cockiewicz

f) prof. dr hab. Janusz Rieger (UW), dr hab. Monika Szpiczakowska (UJ)

g) 5 XII 2012

h) Zasadniczym celem przeprowadzonych badań była próba ustalenia, czy i w jakim stopniu regionalna odmiana języka jest żywa na terenie Przemyśla i okolic, a także poprzez zestawienie z opisami polszczyzny południowokresowej, czy można mówić o wyodrębnieniu z języka kresowego pewnej grupy cech szczególnie charakterystycznych dla mowy przemyslan, a tym samym o istnieniu bazującego na odmianie języka południowokresowego wariantu przemyskiego. Praca składa się z *Wstępu*, pięciu rozdziałów, *Podumowania* oraz wyboru tekstów języka mówionego. Rozdział pierwszy poświęcony jest zagadnieniom teoretycznym. Rozdział II prezentuje cechy demograficzno-społeczne, które wpłynęły na system badanej gwary. W rozdziale III wskazano wybrane cechy fonetyczne, a w IV morfologiczno-składniowe, którymi język Przemyśla i okolic różni się od polszczyzny ogólnej i które wskazują na jego związek z językiem południowokresowym. W rozdziale V omówiono leksykę regionalną Przemyśla, a dokładniej sposób funkcjonowania regionalizmów południowokresowych w mowie mieszkańców Przemyśla i okolic w przekroju od najmłodszego do najstarszego pokolenia. W podsumowaniu przedstawiono gwarę przemyską w odniesieniu do współczesnych gwar polskich na Ukrainie oraz gwar wschodniej Polski. Opisano tu także różnice w charakterze gwary najmłodszego pokolenia badanych. Do pracy dołączono wybór reprezentatywnych tekstów polszczyzny mówionej mieszkańców Przemyśla i okolic nagranych w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej.

4

a) **FRONT Łukasz**

b) Myśl religijna K.L. Konińskiego i jej konteksty

c) literatura, filozofia, historia idei, teologia, myśl religijna

d) 28 V 2008

e) prof. dr hab. Jolanta Dudek

f) prof. dr hab. Jacek Petelenz-Łukasiewicz (UWr), prof. UJ dr hab. Maciej Urbanowski
g) 28 III 2012

h) Rozprawa niniejsza jest próbą syntetycznej charakterystyki myśli religijnej K. L. Konińskiego na tle autobiografii pisarza oraz różnorodnych kontekstów intelektualnych jego twórczości. Punktem wyjścia są historyczno- i teoretycznoliterackie aspekty dzieła Konińskiego, a ponadto psychologiczne uwarunkowania postawy religijnej pisarza oraz ich związek z literackim gatunkiem duchowej autobiografii. Z oczywistych względów rozprawa poświęcona jest głównie chrześcijańskiemu wymiarowi myśli religijnej Konińskiego, a także jej szeroko rozumianemu, modernistycznemu zapleczu. Na nurtujące pisarza pytania o istotę chrześcijaństwa oraz naturę Boga chrześcijan znajdujemy bowiem w jego pismach wiarygodne odpowiedzi nie tylko na gruncie religijnej ortodoksji, ale i religijnej heterodoksji. Tym bardziej, że tego rodzaju problematykę rozpatruje Koniński zawsze we współczesnym mu kontekście kulturowym, naznaczonym dramatycznym rozdziałem wiary i rozumu. Nader istotnym zagadnieniem poruszonym w niniejszej rozprawie jest też pragmatyczny sposób, w jaki Koniński pojmował religię: jako sferę działania, a nie jałowych teologicznych sporów. W oparciu o takie właśnie założenia próbował on stworzyć nowatorską koncepcję „religii Polaków”. Odwołuje się ona jednak do rodzimych, zwłaszcza romantycznych, tradycji intelektualnych i duchowych, stanowiąc – w zamierzeniu autora – ukoronowanie jego własnej wieloletniej refleksji religijnej.

5

a) **GRZEŚKIEWICZ Ewelina**

b) Modlitwa indywidualna w perspektywie genologii lingwistycznej

c) Modlitwa, gatunek, wzorzec gatunkowy, genologia lingwistyczna, dyskurs religijny

d) 28 V 2008

e) prof. UJ dr hab. Zofia Cygal-Krupa

f) prof. dr hab. Maria Wojtak (UMCS), prof. dr hab. Halina Kurek (UJ)

g) 5 XII 2012

h) Przedmiotem analiz były katolickie modlitwy indywidualne, czyli okazy gatunku będące zapisem indywidualnego doświadczenia religijnego. Priorytetem badawczym było założenie, że znajdujące się w korpusie okazy, postrzegać należy w kategoriach tekstu, a dodatkowo, że są one takimi realizacjami indywidualnymi wzorca tekstowego gatunku modlitwy, które pozwalają nazywać je okazami.

Dysertacja mieści się w nurcie badań lingwistyki tekstu, a szczególnie, genologii lingwistycznej. Z powodu wielopłaszczyznowości badanych zjawisk, w rozprawie widoczne są odniesienia do teorii aktów mowy, pragmatyki językowej, semantyki leksykalnej, stylistyki, teorii tekstu. Podstawę materiałową pracy stanowi korpus tekstów o charakterze modlitewnych, których autorzy są, reprezentującymi szerokie spektrum zawodowe i wiekowe, mieszkańcami miasta Tarnobrzega. W ten sposób zebrany przez autorkę materiał analityczny nosi znamiona indywidualności oraz mówioności. W celu stworzenia pełnej charakterystyki poddano analizie cztery aspekty gatunku. Na aspekt kompozycyjno-strukturalny składa się analiza ram tekstów, zasad konstrukcyjnych, funkcji wielokrotnych inwokacji, aktów mowy budujących modlitwę – aktu prośby, podziękowania, wyznania wiary i wyznania win. Opis aspektu pragmatycznego tworzy charakterystyka relacji nadawczo-odbiorczych, cechy nadawcy i odbiorcy oraz funkcje wypowiedzi.

Tematyka oraz obraz relacji człowiek – osoby ze sfery sacrum tworzą poznawcze aspekty wypowiedzi. W skład aspektu stylistycznego weszła analiza leksyki religijnej, książkowej, potocznej, pól semantycznych leksemów metaforyzowanych oraz analogii do tekstów biblijnych i wyznaczników dialogowości.

6

a) **JANUSZEK Emilia**

b) Dyskurs teoretycznoliteracki Janusza Sławińskiego

c) Sławiński Janusz, teoria literatury, analiza dyskursu

d) 26 IV 2006

e) prof. dr hab. Ryszard Nycz

f) dr hab. Jerzy Madejski, prof. dr hab. Anna Łebkowska (UJ)

g) 29 II 2012

h) Celem rozprawy jest próba całościowego ujęcia pisarstwa Janusza Sławińskiego. Urodzony w 1934 r. badacz jest do dziś jednym z najważniejszych i najbardziej wpływowych polskich teoretyków literatury. Jego teksty mogą być uznane za informacyjny "poziom zero" wiedzy o literaturze (pojęcie R. Barthesa i V. Brondala). A jednocześnie noszą one na sobie wyraźne piętno indywidualności badacza oraz ślady przynależności do strukturalnego sposobu myślenia o literaturze.

Próba odpowiedzi na pytania o przyczyny tego stanu rzeczy jest analiza dyskursu teoretycznoliterackiego, jaki realizuje się w tekstach Sławińskiego. Okazuje się bowiem, że składają się one z kilku koncepcji teorii i że właśnie ta złożoność nadaje temu pisarstwu rangę i siłę, o jakiej pisali jego komentatorzy (R. Nycz, J. Madejski, A. Skrendo).

Pierwsza część rozprawy skupia się na tym aspekcie dyskursu badacza, który można nazwać (za Z. Baumanem) prawodawstwem – perswazyjną działalnością zamieniającą przygodność i subiektywność w obiektywność i system. Druga część jest poświęcona kwestii, w jakim sensie można mówić o „praktykowaniu” teorii przez badacza. W części trzeciej znajdują się zaś rozważania na temat teorii jako autorefleksji, która jest po części namysłem nad samą teorią, a po części działaniem budującym badawczą tożsamość opartą na podkreślaniu ciągłości i konsekwencji własnych naukowych wyborów.

7

a) **KASZOWSKA-WANDOR Barbara**

b) Idea „wczesnej nowożytności” we współczesnych dyskursach kulturowych

c) wczesna nowożytność, historyzm, antropologia, renesans, Nowy historyzm

d) 3 X 2007

e) prof. dr hab. Andrzej Borowski

f) prof. dr hab. Ewa Domańska (UAM), prof. dr hab. Ryszard Nycz (UJ)

g) 7 XI 2012

h) Przedmiotem pracy jest funkcjonalność terminu „wczesna nowożytność” (early modern period) w XX-wiecznych tekstach należących do różnych dziedzin i paradygmatów badawczych.

Pierwsza część pracy poświęcona została historycznokulturowej genezie i uwarunkowaniom przemian pojęć historycznych, z których wywodzi się i do których nawiązuje pojęcie wczesnej nowożytności. Analizie poddane zostały tu m.in. pojęcie renesansu, historyzmu i modernizacji.

W drugiej części pracy podjęte zostały analizy współczesnych tekstów wykorzystujących pojęcie wczesnej nowożytności jako własne narzędzie badawcze. Kolejne rozdziały tej części pracy grupują narracje, które łączy wspólny typ interpretacji procesu modernizacyjnego i podobne narzędzia metodologiczne.

Końcowa trzecia część pracy podejmuje próbę rekonstrukcji całościowej idei wczesnej nowożytności, wpisanej w praktykę nurtu New Historicism, której powstanie (co próbuję wykazać w pracy) wiąże się z dokonaną na tym gruncie twórczą syntezą większości analizowanych wcześniej paradygmatów myślowych.

8

- a) **KOSTUCHOWSKA Małgorzata**
- b) Heterodoksja Juliusza Słowackiego
- c) Juliusz Słowacki, system genezyjski, patrystyka
- d) 18 VI 2008
- e) prof. dr hab. Maria Korytowska
- f) prof. dr hab. Kwiryna Zięba (UG), prof. dr hab. Stanisław Stabryła (UJ)
- g) 7 XI 2012
- h) Praca rekonstruuje główne pojęcia systemu genezyjskiego, ze szczególnym uwzględnieniem roli ducha. Ukazuje wpływy patrystyki (głównie Orygenes) na ostateczny kształt systemu genezyjskiego. Opisuje wpływ wykształcenia średniego i uniwersyteckiego Słowackiego na stworzony przezeń system. Analizuje poszczególne utwory ostatnich lat twórczości Słowackiego pod kątem wyłożonych w nich poglądów genezyjskich. W sposób szczegółowy analizuje *Samuela Zborowskiego*. Opisuje także Boga i analizuje jego relacje z duchem. Odnosi system genezyjski do ortodoksji chrześcijańskiej XIX i XX wieku. Przedstawia ewolucję od systemu chrystocentrycznego do pneumocentrycznego, w którym wyjątkową rolę zajmuje Duch Święty.

9

- a) **KOŚCIELNIAK Marcin**
- b) Teatr Helmuta Kajzara
- c) teatr, dramat, postmodernizm, kontrkultura, queer
- d) 29 IV 2009
- e) prof. UJ dr hab. Grzegorz Niziołek
- f) prof. dr hab. Ewa Guderian-Czaplińska (UAM), prof. UJ dr hab. Katarzyna Fazan
- g) 5 XII 2012
- h) *Teatr Helmuta Kajzara* to pierwsza monografia tego zapomnianego twórcy: reżysera i dramaturga tworzącego od końca lat sześćdziesiątych do początku osiemdziesiątych XX wieku. Praca podzielona jest na trzy części. W pierwszej zajmuję się twórczością literacką Kajzara: śledzę podstawowe wątki, badam związki twórczości z życiem autora, z rzeczywistością społeczną (kontrkultura) i artystyczną (Grotowski, Różewicz) tamtych czasów. Posługując się narzędziami wypracowanymi w ramach psychoanalizy, poststrukturalizmu i teorii queer, zmierzam do ujawnienia podstawowego tematu tej twórczości: tematu odmienności. Z tej perspektywy dostrzec można dekonstrukcyjny zamiar Kajzara, polegający na ujawnieniu tkwiących u podstaw kultury mechanizmów wykluczenia i przemocy. Jest to punkt wyjścia dla drugiej części pracy. Analizuję tu wypowiedzi teoretyczne i manifesty Kajzara pytając o zawarty w nich projekt artystyczny i kulturowy, dla którego kluczowe jest hasło obrony suwerenności aktora i widza. Następnie sprawdzam, jak ten teoretyczny projekt realizowany był w ramach bardzo zróżnicowanej praktyki artystycznej Kajzara, obejmującej prace w teatrach instytucjonalnych, akcje, warsztaty, działania efemeryczne. W ostatniej części pracy na wcześniej omawiane zagadnienia patrzę z perspektywy twórczości Kajzara ostatnich lat jego życia, śledząc dokonujące się tu przewartościowania.

10

- a) **OLCZYK Jacek**
- b) Teorie poetyckie retoryki Bolesława Leśmiana i Tadeusza Peipera
- c) Rytm, metafora, modernizm, awangarda
- d) 21 III 2005
- e) prof. dr hab. Michał Paweł Markowski (UJ), prof. dr Maria Delaperrière (INALCO)

f) prof. dr hab. Adama Dziadek (IŚ), prof. dr Michał Masłowski (Sorbonne)

g) 28 VI 2012

h) Praca doktorska poświęcona jest świadomości poetyckiej w XX wieku widzianej z perspektywy dwóch nowoczesnych poetyk: Bolesława Leśmiana i Tadeusza Peipera. Ci dwaj poeci wyznaczają dwa antymimetyczne i antysymbolistyczne nurty w poezji polskiej, będące rezultatem dwóch komplementarnych koncepcji nowoczesności i odmiennych reakcji na kryzys poetyki klasycystycznej. Rytm, widziany z perspektywy francuskich, rosyjskich a przede wszystkim polskich teorii, stanowi dla Leśmiana punkt wyjścia do odrzucenia dominującej tendencji poezji symbolistycznej opierającej się na poznaniu świata tylko poprzez abstrakcje, symbole i ekwiwalenty. Rytm, nadając słowom sens konkretny, bezpośredni i zmysłowy, staje się w ten sposób czynnikiem sensu i zrywa jednocześnie z abstrakcyjnym schematem metrycznym. Peiper z kolei, racjonalizując wszystkie procesy społeczne i kulturowe, opierając reguły swojej poetyki na nowych technologiach czy prawach konsumpcji masowej, odrzuca nie tylko poetykę romantyczną, ale również rolę przypadku, wiersz wolny i poetykę bezpośredniej ekspresji. W zamian proponuje teorię ekwiwalentności, polegającą na idei pośredniości, czyli zastępowaniu uczuć bezpośrednich jej abstrakcyjnymi konstrukcjami słownymi. Jej centralnymi pojęciami są metafora i układ rozkwitania.

11

a) **OLMOVÁ Alice**

b) Dramat polski na scenach czeskich w latach 1945-2003

c) dramat polski na scenach czeskich

d) 19 V 1999

e) prof. dr hab. Emil Orzechowski

f) prof. dr Jan Hyvnar (Uniwersytet Karola w Pradze), prof. dr hab. Jacek Popiel (UJ)

g) 30 XI 2012

h) Po krótkiej historii Czech i teatru czeskiego przedstawiam arbitralnie najważniejszych klasycznych i współczesnych dramatopisarzy polskich na scenach czeskich. Na marginesie wymieniam też Słowację.

12

a) **PISAREK Justyna**

b) Językowe mechanizmy nawiązania w tekstach publicystycznych na przykładzie felietonów „Tygodnika Powszechnego”

c) felieton, gatunek, styl, tekst, nawiązanie

d) 23 IV 2008

e) prof. dr hab. Janina Labocha

f) prof. dr hab. Maria Wojtak (UMCS), prof. dr hab. Jadwiga Kowalik (UJ)

g) 25 IV 2012

h) Celem rozprawy jest ustalenie czy wybór określonych wykładników nawiązania międzywypowiedzeniowego i określonych typów nawiązań tematycznych może być traktowany jako cecha gatunkowa felietonu. Termin „nawiązanie” rozumiany jest szeroko. Z jednej strony to nawiązania międzywypowiedzeniowe, które są wewnątrz tekstu i mają swoje wyznaczniki formalne. Z drugiej strony – nawiązania wewnątrztekstowe, które wychodzą poza tekst, gdyż do ich odczytania potrzebna jest wiedza pozajęzykowa. Określeniem „nawiązanie” nazwane są też połączenia cząstkowych tematów tekstu. Jako nawiązanie analizowane są zatem relacje między tym, co w tekście a rzeczywistością pozajęzykową, czyli kontekstem sytuacyjnym, politycznym, kulturowym czasów aktualnych dla felietonów oraz relacje między tekstami. Analiza pozwala wyciągnąć wnioski dotyczące podmiotu – tego, jak się prezentuje, w jakie interakcje wchodzi.

Wybór felietonu został dokonany ze względu na to, że jego niejednorodność gatunkowa przysparza użytkownikom języka wiele trudności definicyjnych. Analizie poddane są felietony „Tygodnika Powszechnego” z 2007 roku (ostatniego roku przed zmianą formatu) autorstwa: E. Szumańskiej, J. Hennelowej, M. Stali i J. Klaty.

Pierwszą część pracy stanowi opis relacji nawiązania międzywypowiedzeniowego o charakterze formalno – semantycznym. W pierwszej kolejności analizie są poddane mechanizmy anafory rozumianej jako koreferencja: nawiązania zaimkowe, powtórzenia, a pomiędzy nimi zjawiska pośrednie zwane quasi-anaforą. W dalszej kolejności opisane są pozostałe zjawiska językowe, a więc: deiksa tekstowa sytuowana wśród środków metatekstowych i odróżniana od anafory, elipsa składniowa uwarunkowana kontekstem oraz następstwo czasów i wyrażen czasowych.

Druga część pracy to analiza rodzajów nawiązań tematycznych. Pokazuje ona, że formalna segmentacja tekstu, czyli: tytuł, akapity, a zwłaszcza początkowy i końcowy, decyduje o globalnym znaczeniu tekstu.

Rozprawa opisuje zjawiska, które z jednej strony tworzą styl indywidualny wybranych autorów, z drugiej zaś – te, które są wyrazem wspólnych tendencji we współczesnej felietonistyce.

13

a) **SKARZOVA Elizaveta**

b) Studium konfrontatywne polskich i rosyjskich czasowników modalnych z pola semantycznego ‘pozwolenie’, ‘zakaz’, ‘nieobowiązkowość’ oraz ‘możliwość’, ‘niemożliwość’, ‘przypadkowość’

c) polski, rosyjski, czasownik, modalność

d) 27 VI 2007

e) dr hab. Bronisława Ligara

f) prof. dr hab. Aleksander Wilkoń (UŚ), dr hab. Dorota Szumska (UJ)

g) 5 XII 2012

h) W niniejszej pracy przedmiotem analizy są polskie konstrukcje czasownikowe oraz ich formy peryfrastyczne wyrażające znaczenia modalne POZWOLENIE, ZAKAZ, NIEOBOWIĄZKOWOŚĆ oraz MOŻLIWOŚĆ, NIEMOŻLIWOŚĆ, PRZYPADKOWOŚĆ i ich ekwiwalenty tłumaczeniowe oraz gatunkowe w języku rosyjskim. Praca nosi charakter empiryczny. Analizie poddano odmiany języka – literacką, użytkową oraz prawniczą. Za podstawę porównania – *tertium comparationis* – przyjęto predykaty POZWOLENIE, ZAKAZ, NIEOBOWIĄZKOWOŚĆ oraz MOŻLIWOŚĆ, NIEMOŻLIWOŚĆ, PRZYPADKOWOŚĆ i odpowiadające im pola funkcjonalno-semantyczne. Analiza konfrontatywna pozwoliła wysunąć następujące wnioski: 1) język rosyjski dysponuje podobnym inwentarzem leksykalnych wykładników modalności, posiada nadto wyspecjalizowany wykładnik ZAKAZU oraz NIEMOŻLIWOŚCI – predykatyw *нельзя* oraz parę aspektową *мочь / смочь*; 2) polski leksykalny wykładnik modalności może być w tłumaczeniu oddany za pomocą środków morfologicznych i składniowych; 3) modalność oryginału może być pominięta w tłumaczeniu bądź naddana w wypadkach, kiedy w oryginale polskim nie występują żadne wykładniki modalności.

14

a) **SKRABEK Dawid**

b) Traumatyczna tkanka sztuki. O twórczości Leopolda Buczkowskiego

c) Leopold Buczkowski – Holokaust – Sztuka traumatyczna

d) 12 XII 2007

e) prof. dr hab. Anna Łebkowska

f) prof. UW-M dr hab. Sławomir Buryła, prof. dr hab. Ryszard Nycz (UJ)

g) 28 VI 2012

h) Głównym tematem pracy jest ukazanie twórczości Leopolda Buczkowskiego w szerokim ujęciu literatury Holocaustu i II wojny światowej. Szczególnie interesuje mnie awangardowy model literatury, którym posługuje się Buczkowski. W swojej pracy chcę dowiedzieć, że jest to jeden z najważniejszych elementów twórczości Buczkowskiego, który pisząc swoje eksperymentalne powieści, starał się wynaleźć nową formę literacką dla ukazania chaosu i okropności wojny. Stąd też tytuł mojej pracy, który wskazuje na to, że jego twórczość podszyta jest silną traumą przeżyć wojennych i to właśnie próba wyrażenia tej traumy jest podstawą twórczości Buczkowskiego.

15

a) **ŚWIERKOSZ Monika**

b) W przestrzeniach tradycji. Ślady przeszłości w prozie Izabeli Filipiak i Olgi Tokarczuk

c) feminizm, tradycja, literatura kobieca, kanon, relacja matka-córka

d) 18 VI 2008

e) prof. UJ dr hab. Anna Burzyńska

f) prof. dr hab. Ewa Kraskowska (UAM), prof. dr hab. Anna Łebkowska (UJ)

g) 25 IV 2012

h) Tematem pracy jest feministyczny dyskurs (o) przeszłości i jego przemiany związane z międzypokoleniowym dialogiem Drugiej i Trzeciej Fali feminizmu zarówno amerykańskiego, jak i polskiego. Analizie historycznej poddaje pojęcia: tradycji i historii literatury kobiet, kanonu i literackiego dziedziczenia, odnosząc je do retoryki feministycznej, opierającej się na metaforach rodzinnych i przestrzennych. Zwracam uwagę na polityczne znaczenie tropu relacji matki z córką (matrofory) dla określenia stosunku kobiet do przeszłości. Odwołuję się do polskich debat krytycznoliterackich z lat 90. dotyczących pokolenia „bruLionu”, literatury kobiecej oraz „prozy środka”, które poruszały kwestię znaczenia genealogii literackiej w procesie zakorzeniania (lub wykorzeniania) pisarzy w tradycji oraz kanonie. W tym kontekście interpretuję utwory prozatorskie Izabeli Filipiak i Olgi Tokarczuk, które podejmują kwestię autorstwa kobiecego, relacji matka-córka, dziedzictwa przeszłości oraz problemu umiejscowienia podmiotu.

16

a) **ZIENTAŁA Anna**

b) Drobne rzeczy, małe przedmioty w poezji polskiej lat 1890-1939

c) poezja polska, przedmioty

d) 25 III 2009

e) prof. UJ dr hab. Anna Czabanowska-Wróbel

f) prof. dr hab. Paweł Próchniak (UP), prof. dr hab. Marian Stala (UJ)

g) 28 VI 2012

h) Praca jest poszukiwaniem śladów obecności codziennych przedmiotów i rzeczy w poezji polskiej przełomu XIX i XX wieku. Jest interpretacją tych wierszy wybranych poetów i poetek, w których dostrzec można wyraźne zainteresowanie światem materii, a zwłaszcza zwykłymi, małymi, często zniszczonymi i zużytymi przedmiotami. W kręgu moich zainteresowań znalazły się nie tylko same przedmioty jako takie (ich wyliczenia, funkcje cechy jednostkowe) ale przede wszystkim liczne, różnorodne związki i relacje stworzone pomiędzy człowiekiem i rzeczą. Z młodopolskich poetów wybrałam tych najbardziej „naznaczonych rzeczami”, z dwudziestolecia zaś: skamandrytów, twórców wyraźnie orbitujących wokół Skamandra oraz kilku poetów rozpoczynających swe pisarskie zmagania we wspomnianym wyżej okresie, których twórczość wykracza jednak poza wyznaczone ramy czasowe. Poza kręgiem moich zainteresowań pozostawiam wiersze awangardy oraz futurystów ze względu na zupełnie odrębne i specyficzne traktowanie

przedmiotów w utworach. Całość materiału badawczego została podzielona na pięć rozdziałów w ten sposób, by dobór tekstów jak najlepiej odzwierciedlał rodzaj i stopień zażyłości między człowiekiem i rzeczą. W pracy znalazły się m.in. kwestie dotyczące antropomorfizacji i reifikacji, opisy różnorodnych kolekcji, problem „przedmiotofobii” i „przedmiotomanii”, oraz kwestia możliwości poznania świata rzeczy.

Opracował Marian Zaczyński we współpracy z Elżbietą Król